

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Янковий О.Г.

(підпис)

“ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка та стратегія розвитку підприємства»

(назва магістерської програми)

на тему: «Стратегічні напрямки підвищення обсягу прибутку
агропромислового підприємстві (на прикладі ПП «Агрофірма «Єдність»)

(назва теми)

Виконавець:

студент 2 курсу магістратури, гр. 4 ФЕУП

Скоровський Павло Сергійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Семенова Валентина Григорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА 2018

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТА ТА РОЛЬ ПРИБУТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
1.1. Економічна сутність прибутку підприємства, його види та порядок розрахунку.....	8
1.2. Чинники формування прибутку підприємства.....	25
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ДИНАМІКА ПРИБУТКУ ПП АГРОФІРМА «ЄДНІСТЬ»	
2.1. Загальна характеристика підприємства ПП Агрофірма «Єдність»....	37
2.2. Основні техніко-економічні показники діяльності ПП Агрофірма «Єдність».....	40
2.3. Аналіз прибутку ПП Агрофірма «Єдність»	47
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ПП АГРОФІРМА «ЄДНІСТЬ».....	58
ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77

ВСТУП

Актуальність теми дослідження.

Актуальність даної теми полягає в тому, що на сьогоднішній день для всіх підприємств України прибуток являє собою не тільки кінцевий фінансовий результат, що характеризує їх виробничо-господарської діяльності, а й життєво важливий поштовх до нового витка розвитку та утримання конкурентоспроможності. Адже зростання прибутку створює фінансову основу для самофінансування діяльності підприємств України, здійснюючи розширене відтворення, для їх інвестиційного та інноваційного розвитку, виступає засобом стимулювання працівників, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками, іншими організаціями, характеризує ступінь ділової активності та фінансового благополуччя компаній.

Аналіз прибутку підприємства дозволяє виявити велику кількість тенденцій розвитку, вказує на помилки в господарській діяльності, а також виявити резерви зростання прибутку, що, в кінцевому рахунку. Дозволяє підприємству більш успішно здійснювати свою діяльність.

Проблема виникнення прибутку тривалий час перебуває в полі зору дослідників. Серед численних публікацій, спрямованих на визначення сутності прибутку, знайшли своє місце в працях зарубіжних вчених, таких як: А. Сміт, Д. Рікардо, А. Бабо, Ф. Найт, К. Маркс, Т. Мен, Дж. Б. Кларк, Л. Вальрас, С. Фішер, Ф. Бастіа, Дж. М. Кейнс, Т. Веблен, Дж. Гобсон, І. Шумпетер, Р. Гордон, Дж. Мілль, П. Самуельсон та вітчизняних - С. Ф. Покропивний, В. І. Іващенко, В. А. Мец, А. А. Орлов, І. А. Бланк, Г. А. Прітек, М. Я. Коробов, С. В. Мочерний, Д. С. Моляков, М. М. Чепурин, Е.А. Кисельова, та інші. Дослідники розглядали сутність і види прибутку, у кожного з них можна знайти вид, який не розглядається іншими, тому дана проблема залишається актуальною і потребує подальших досліджень.

Функціонування вітчизняних підприємств у сучасних умовах господарювання й загострення конкурентної боротьби обумовлюють

націленість підприємств на максимізацію прибутку. Основним спонукальним мотивом здійснення будь-якого виду бізнесу, його головною кінцевою метою є одержання прибутку.

Економіка будь-якої країни постає перед нами як діяльність величезного числа господарюючих суб'єктів, що створюють різні товари та послуги. Одні з них необхідні людині для життя; інші роблять його життя більш зручною, комфортною, звільняють від побутових і життєвих повсякденних турбот, за надання яких людина готова платити.

Виробляючи потрібні для суспільства товари і послуги, що створюють їх підприємства формують матеріальні і соціальні умови життя і розвитку суспільства.

Однак якщо вона не буде реалізована або реалізована за ціною, що не забезпечила отримання прибутку, то підприємство опиниться у важкому фінансовому становищі.

Чистий прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства після сплати податків, може бути спрямована до фондів накопичення, споживання, резервний. Таким чином, прибуток виступає одним з узагальнюючих оціночних показників діяльності господарюючого суб'єкта і характеризує його кінцеві фінансові результати. Можна сказати, сучасні підприємства знаходяться в сильній залежності від цього показника.

Крім того, прибуток є об'єктом обчислення і сплати податків, що забезпечують формування бюджетних фондів, що дає вагому причину державі (наприклад, ДП) цікавитися отриманого підприємством прибутком і обчисленими з неї податками, тобто здійснювати контроль над доходами організацій.

Отримання прибутку - неодмінна умова і мета підприємництва будь-якої господарської структури. Прибутком оцінюється ефективність господарювання; прибуток - головне джерело фінансування економічного і соціального розвитку; прибутковість служить основним критерієм вибору інвестиційних проектів і програм оптимізації поточних витрат, витрат, фінансових вкладень.

Таким чином, прибуток (і її відносна модифікація - рентабельність) здобула найважливішу, провідну роль у новому господарському і фінансовому механізмі управління соціально - економічним розвитком. Це - база фінансової стійкості та забезпечення доходів підприємств, держави, населення.

Прибуток як критерій ефективності відтворення і як показник, має два кордони - обсяг виробництва продукції або послуг (реалізації) і собівартість - володіє однією важливою властивістю: вона відображає кінцевий результат інтенсивного і екстенсивного розвитку. Останнє пов'язано з фактором росту обсягу виробництва і природної економії від відносного зниження умовно - постійних елементів собівартості: фонд оплати праці (відповідно - нарахування, що йдуть у позабюджетні фонди), амортизація, позавиробничі і деякі інші витрати. У вітчизняній практиці при аналізі прибутку цей фактор виділяється рідко.

Формування механізму жорсткої конкуренції, непостійність ринкової ситуації ставлять перед підприємством необхідність ефективного використання наявних у його розпорядженні внутрішніх ресурсів з одного боку, а з іншого, своєчасно реагувати на мінливі зовнішні умови, до яких відносяться фінансово-кредитна система, податкова політика держави, механізм ціноутворення, кон'юнктури ринку.

Щоб забезпечити високу економічну ефективність виробництва, потрібна державна економічна політика, яка сприяла б формуванню середовища, сприятливого для господарської діяльності та орієнтувала підприємство на максимальне отримання прибутку (доходів).

Бо саме держава визначає успішне функціонування підприємства, то проблеми аналізу прибутку і рентабельності в даний час дуже актуальні.

Метою роботи є вивчення теоретичних і практичних аспектів щодо визначення резервів збільшення прибутку на прикладі ПП Агрофірма «Єдність».

Об'єктом дослідження є ПП Агрофірма «Єдність», а предметом дослідження є процес формування прибутку ПП Агрофірма «Єдність»,

визначення факторів, резервів та шляхів підвищення обсягу прибутку на підприємстві.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних та практичних питань, пов'язаних з обліком і контролем фінансових результатів діяльності, формуванням прибутку на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- вивчити економічний зміст прибутку, його види і функції;
- дати техніко-економічну характеристику ПП Агрофірма «Єдність»;
- провести аналіз фінансового стану підприємства;
- здійснити аналіз прибутку;
- виявити резерви збільшення обсягу прибутку;
- розробити заходи щодо використання виявлених резервів.

Методи дослідження. У роботі для вирішення економічних завдань використовуються:

- загальнонаукові методи (аналіз, конкретизація, модель трендів);
- спеціальні методи дослідження (фінансовий аналіз, методи порівняння);
- логічні способи обробки інформації (порівняння, відносних і середніх величин, графічного і табличного представлення даних і ін.).

Наукова новизна роботи полягає визначенні стратегічних напрямків підвищення прибутку ПП Агрофірма «Єдність» та у розробці і обґрунтуванні заходів щодо підвищення обсягу прибутку даного підприємства.

Практична значущість кваліфікаційної роботи обумовлена тим, що розроблені заходи збільшення величини прибутку дозволяють ПП Агрофірма «Єдність» збільшити рівень прибутку і підвищити ефективність діяльності підприємства.

Інформаційною базою дослідження є укази Президента України, закони України, Постанови Верховної Ради, відомчі інструктивні матеріали, офіційні статистичні данні, спеціалізована економічна література, періодичні видання, статистична звітність ПП Агрофірма «Єдність».

Публікації: за результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опублікована стаття «Теоретична сутність прибутку підприємства» у збірнику «Науковий вісник» Одеського національного економічного університету у 2017- 2018 рр.

Обсяг та структура роботи: кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел 54 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 81 сторінку. Робота містить 19 таблиць, 12 рисунків.

ВИСНОВКИ

Велике значення в діяльності підприємства має обсяг отриманого прибутку. Його величина впливає на формування фінансових ресурсів підприємства. Оптимальне управління структурою прибутку допомагає підприємству запобігти банкрутству, сприяє перспективам виходу на міжнародні ринки. Отже, проблема управління прибутком підприємства набуває усе більшого значення, оскільки саме тут концентрується ефект усієї господарської діяльності кожного підприємства.

Досліджуючи прибуток було виявлено різноманітні фактори, які здійснюють вплив на нього. Усі їх можна розділити на дві великі групи: зовнішні та внутрішні фактори. Так як підприємство має змогу контролювати лише деякі з них – внутрішні чинники – особливу увагу слід приділяти саме оцінці цих факторів. До одних із найважливіших внутрішніх чинників зростання прибутку в сучасних умовах відносять: зростання обсягу готової продукції, зниження її собівартості, підвищення якості, поліпшення асортименту, підвищення ефективності використання виробничих фондів, зростання продуктивності праці.

Ефективність діяльності підприємства визначається, перш за все, отриманням прибутку підприємства, що дає можливість для розширеного розвитку виробництва, впровадження прогресивних технологій, підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.

Нераціональне використання матеріальних, трудових ресурсів, морально і фізично застаріла матеріально-технічна база виробництва, низький рівень використання активної частини основних виробничих фондів - ці і інші причини послужили посиленню кризової ситуації на багатьох промислових підприємствах, неефективності їх діяльності.

У роботі розглянуті питання підвищення рівня прибутковості підприємства в цілому і пошук резервів по їх підвищенню. У теоретичній

частині роботи, за допомогою літературних джерел, визначена система показників ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства і чинників, вплив яких визначений в наступних розділах консультативного проекту.

Аналіз показав, що за досліджуваний період усі показники виробничо-господарської діяльності ПП Агрофірма “Єдність” мають позитивну тенденцію до зростання. Так зріс об'єм реалізованої продукції підприємства, об'єм товарної продукції та середньорічна вартість основних виробничих фондів підприємства.

Позитивним моментом є збільшення продуктивності праці на підприємстві і збільшення валового прибутку від реалізації продукції підприємства. Таке зростання показників підприємства відображає позитивні тенденції його діяльності.

В процесі дослідження виявлені неоднозначні тенденції у зміні за ряд останніх років чистого доходу від реалізації продукції ПП Агрофірма «Єдність», збільшилися і інші доходи підприємства. Зростання собівартості реалізованої продукції, адміністративних витрат і витрат на збут обмежили збільшення фінансових результатів від операційної діяльності за досліджуваний період.

Аналіз фінансових результатів діяльності ПП Агрофірма «Єдність» показав, що разом з позитивною тенденцією до збільшення виручки від реалізації і інших доходів, існує тенденція до збільшення собівартості реалізованої продукції і інших витрат.

Проведений аналіз показав, що необхідно знаходити додаткові резерви для поліпшення діяльності і підвищення прибутку і рентабельності виробництва.

В третій частині роботи досліджені резерви підвищення прибутку підприємства. Визначено шляхи підвищення прибутковості й розроблені заходи, спрямовані на підвищення обсягу прибутку підприємства. У результаті

впровадження запропонованих заходів, підприємство одержить можливість збільшити обсяг реалізації продукції та одержати додатковий прибуток:

1. Придбання кормозмішувача кормів PROFILE (компанія KUHN, США, Франція) для всіх типів кормів
2. Придбання та установка 30-трубчатого вакуумного сонячного колектора Altek SC-LH2-30 (виробництво Китай)

Впровадження цих заходів принесе ПП Агрофірма «Єдність» 188,28 тис. грн. прибутку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Юхименко П. І. Історія економічних учень : навч. посіб. / П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. – 3-тє вид., випр. – К. : Знання-Прес, 2002. – 514 с.
2. Frank Robert H., Ben Bernanke. Principles of economics. McGraw-HillIrwin, 2001. – 834 p.
3. Павлишенко М. М. Значення прибутку підприємства в ринковій економіці / М. М. Павлишенко, Л. А. Сивуля // Науковий вісник. – 2007. – С.172–174.
4. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005. – 485 с.
5. Янковий О. Г. Фактори формування прибутку підприємства / О. Г. Янковий, Г. В. Кошельок // Вісник соціально-економічних досліджен: зб. наук. пр. / ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2011. - Вип. 43 (3). - С. 298-305.
6. Економічний аналіз / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : ПП „Рута”, 2003. – 680 с.
7. Астринский Д. Экономический анализ финансового положения предприятия // Экономист. – 2000. – № 12. – С.53-59.
8. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. 1. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. - 6-те вид., перероб. і допов. - К.: Алерта. 2011. - 1042 с.
9. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. - 3-тє вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2007. - 668 с
10. Методичні рекомендації оцінки впливу змін економічних факторів на результативні показники прибутку, рентабельності виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) / Григор Н. М., Крехівський О. В., Ніколаєнко Н. Л., Байдаченко Т. Г., Тарасова А. І., Чернопащенко М. С. – К. : ДП ДІКТЕД, 2007. – 140 с.

11. Ивашковский С.Н. Экономика: Микро и макроанализ: Учебно-практическое пособие. – М. : Дело, 1999. – 360 с/
12. Е. А. Зінь Регіональна економіка: Підручник. — К.: «ВД «Професіонал», 2007. — 528 с.
13. Чистий прибуток (збиток) за видами промислової діяльності у 2010–2015 роках [Електронний ресурс] / Держстат України. – Доступний з : <http://www.ukrstat.gov.ua>
14. Рентабельність операційної діяльності підприємств за видами промислової діяльності у 2007–2013 роках [Електронний ресурс] / Держстат України. – Доступний з : <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Крупська Л.П. Моя економіка: підручник для уч. 8-10 кл. / Л.П. Крупська, Л.М. Кириленко. – К.: А.П.Н., 2005. – 317 с.
16. Білошапка В.А. Резерви зростання результативності бізнесу в умовах економічного спаду. / В.А. Білошапка. // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №1(155). – С. 115-117.
17. Кондратюк О.М. Синергія інформації в управлінні витратами підприємства. / О.М. Кондратюк, О.В. Школа. // Держава та регіони. – 2010. – №6. – С. 253-255.
18. Ілляшенко С.М. Стратегічне управління інноваційною діяльністю підприємства на засадах маркетингу інновацій. / С.М. Ілляшенко. // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №12(114). – С. 137-139.
19. Круш П.В. Внутрішній економічний механізм підприємства: посібник. / П.В. Круш, С.О. Тульчинська. – К.: ЦНЛ, 2008. – 206 с.
20. Семенов А.Г. Аналіз та вдосконалення оплати праці. / А.Г. Семенов, А.І. Шарко. // Держава та регіони. – 2010. – №6. – С. 232-238.
21. Господарчий Кодекс України від 16 січня 2003 р.
22. Податковий Кодекс України від 02.12.10 р. № 2755 – VI
23. Семенова В. Г. Кластерне об'єднання як напрям підвищення рівня розвитку молокопереробних підприємств України / В. Г. Семенова, Ю. І. Матішак // Бізнес Інформ. – 2017. – № 4. – С. 205-210.

24. Ефимова О.В. Анализ рентабельности капитала // Бухгалтерский учет. – 1998. - № 5 - С. 16-20.
25. Зайцев Н.Л. Экономика организации [Текст] / Н.Л. Зайцев: - М.: Издательство "Экзамен", 2008 г. – 768 с.
26. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2000. – 152 с.
27. Краюхина Г.А. Экономический анализ – М.,1998. – 234 с.
28. Ковалев В.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия [Текст] / В.В. Ковалев, О.Н. Волкова - М.: Проспект, 2007 г. – 42 с.
29. Коваленко А.М. Фінансова звітність та аналіз фінансового стану підприємства. – Дніпропетровськ: ВКК «Баланс-груп», 2007. – 240 с.
30. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. Посіб. – К., Знання, КОО, 2000 – 378 с.
31. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: Підручник – К.: ЦНЛ, 2006 – 520 с.
32. Ищенко Е. Прибыль как критерий эффективности функционирования предприятия// Экономист – №8 – 2005 – С. 90 – 92.
33. Кодацкий В.А. Затраты и прибыль // Экономист. – 1999. – №7 – С. 77 – 83.
34. Липатов И.В. Прогнозирование прибыли // Финансы. – 1998. – №2. – С. 12 –14.
35. Макконел К. Р., Брю С. Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: в 2-х т. – т.1, 399 с., т.2, 400 с. – М.: Республика, 1992. – 540 с.
36. Міщенко А. П. Стратегічне управління: Навч. Посіб. – Київ: „Центр авчальної літератури”, 2004. – 336 с.
37. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. Ред. Л.І. Федулової. – К.: Либідь, 2003. – 448 с.
38. Менеджмент для магистров: Учеб. Пособие / Под ред. д.э.н., проф. А.А. Епифанова, д.э.н., проф. С.Н. Козьменко. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2003. – 762 с.

39. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 132с.
40. Некрасов, Державне регулювання економіки – К.: Алеута, 2004. – 306с
41. Осипов В.И. Экономика предприятия: Учебник. – Одесса: «Маяк», 2005. – 716 с.
42. Островська О.А. Оцінка фінансового стану підприємства в умовах стандартизації фінансової звітності // Бухгалтерський облік і аудит. – 2003. - № 2
43. Петриченко В. Ф. Виробництво зернобобових культур і сої в Україні: сучасні виклики та перспективи // В. Ф. Петриченко – Електронний ресурс: режим доступу: http://fri.vin.ua/download_materials/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84_2016/%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98.pdf
44. Петрович Й. М., Кіт А. Ф., Семенів О. М. Та ін. Економіка підприємства: Підручник. – Львів: „Новий Світ - 2000”, 2004. – 680 с.
45. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник/Під ред. Швайка Л. А. – Львів: „Новий світ - 2000”, 2004. – 268с.
46. Попова Р.Г. Финансы предприятий [Текст] / Р.Г. Попова, И.Н. Самонова, И.И. Доброседова – СПб: Питер, 2006. – 224 с.
47. Рейнина М.Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности АО в промышленности, строительстве и торговле. М.: ДИС, 2002. – 238 с.
48. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. //Издательство Новое знание, 2007. – 680 с.
49. Черникова Ю.В., Юн Б.Г., Григорьев В.В. Финансовое оздоровление предприятий: теория и практика: Учебник. – практич. пособие. – М.: Дело, 2005. – 616 с.
50. Швайко С.Т. Финансовая устойчивость предприятия; оценка и принятие решений. Финансовый менеджмент, 2003. — 367 с.
51. Шермет А.Д., Ионова А.Ф. Финансы предприятий: менеджмент и

анализ: Учебное пособие. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 479 с.

52. Экономика: Учебник /Под ред. А.С.Булатова. - М.: БЕК, 1994. – 450 с.

53. Экономика предприятия: Учебник/ под ред. С. Ф. Покропивного. – К: КНЭУ, 2001. – 528 с.

54. Форми звітності ПП Агрофірма «Єдність» за 2015-2017 рр.